

ved Lovens Fremlæggelse og idag at vise, at jeg havde udtalt mig forskjelligt om, hvad der skulde ind i Loven. Jeg troede dog at have forvaret mig derimod, ved hvad jeg sagde, da jeg havde Ordet første Gang. Hvad den ærede Rigsdagsmand bemærkede mod Loven i det Hele, skal jeg ligesaa lidt som flere andre Talere gaae ind paa. De, der paastaae, at en saadan Lov i sit Princip er grundlovstridig og uretfærdig, ere saa utilbuds, at man ganske roligt kan lade dem gjentage deres Paastand, saa tidt det skal være. Naar den ærede Rigsdagsmand derimod anførte, at de Bestemmelser, der i min Lov vare optagne af den tidligere Lov om beneficeret Gods, ikke kunde overføres dertil, saa har jeg før udtrykkelig sagt, at jeg antog, at flere havde den Mening, at man ikke saaledes kunde overføre disse Bestemmelser paa det her omhandlede Gods, og at jeg var beredt paa at møde denne Indvenning ved til anden Behandling i denne Henseende, at strække mig saa meget mod ærede Medlemmer, som de ville, og jeg troer, at det er overflødig for mig nu at afgive nogen Erklæring derom; men naar den ærede Rigsdagsmand ikke vil have Loven til anden Behandling, gjør han mig det jo umuligt at strække mig saa vidt mod ham, som jeg kan og er rede til. Den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amts 4de Valgkreds (Brun) kom i Modsigelse med sig selv; thi han troede ogsaa, at en saadan Lov gif ud paa noget Grundlovstridigt, men han sluttede med at støtte Ministerens udtalte Anskuelse. Den ærede Minister har været af den Mening, at det i og for sig er fuldkomment reiskædigt og vigtigt, at Lovgivningsmagten vedtager slige Love, og han har gjentagende været med at udarbejde saadanne Lovforslag i Rigsdagens forskjellige Thing og har givet dem sin Stemme. Den ærede Rigsdagsmand kan altsaa ikke støtte Ministerens Anskuelse, naar han troer, at Lovforslaget gaaer ud paa noget Grundlovstridigt. Med Hensyn til, hvad den ærede Minister sidst har udtalt, skal jeg bemærke, hvad der laa i det Spørgsmaal, som blev stillet af den ærede Rigsdagsmand for Holbøks Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Der laa deri, at de Oplysninger, der ere givne om hvad der har fundet

Sted i Gjennemsnit af et vist Antal Aar, vise ikke, hvad de skulde vise, naar der i de sidste Aar er en Bestræbelse efter at lade disse Betingelser voxe op, og de i de sidste Aar have været bethdeligt højere; naar det er Tilfældet, saa svinder det hen, at man skulde kunne sige, at Afgiften i Gjennemsnit for en Række af Aar har været 16 Rd. pr. Tønde Hartkorn (Sudenrigsministeren: Det var for 1860!). Den ærede Minister vil bestandig have, at det skal være mod en enkelt Mand, at Loven er rettet, skjøndt det er opløst, at der mange Steder findes saadanne Forhold, men han vil ikke gaae ind paa, at dette kan være Tilfældet. Han anførte blandt Andet, hvad der viser, at han ikke har lagt Mærke til, hvad jeg har sagt, Noget om en anonym Gaard paa en Ø, hvis Navn han aldrig i sit Liv har hørt, nemlig Den Stryns. Jeg har ikke talt om nogen anonym Gaard, men jeg har sagt, at samtlige Fæstere paa denne Ø skulde, saavidt jeg vidste, leve under disse Forhold. Naar den ærede Minister iøvrigt bebrejder Lovforslaget, at det har et saa ringe Omraade, saa er det ganske mærkværdigt, at han siger: Vi kunne ikke komme til at ordne Fæsteforholdet i det Store og Almindelige, saalænge der ikke hos de Udenforstaaende er en bestemt Understøttelse for Sagen, saalænge den offentlige Mening ikke reiser sig og bestemt forlanger dens Ordning; og ved Siden deraf siger han, at man ikke kan ordne dette Forhold stykkevis, men man skal ordne det Hele paa eengang. Jeg skal ikke forsøge at forklare, hvorledes den ærede Minister er kommen til at udtale disse to saa forskjellige Meninger til een og samme Tid; jeg holder overalt ikke af at komme til at udtale Noget, der skulde have Hentydning til Tanker, som man ikke finder udtrykte i Ord af den vedkommende Taler. Hvad der iøvrigt er anført, skal jeg ikke opholde mig ved, thi det er jo allerede udtalt af Ministeren i Begyndelsen af Forhandlingerne, hvad der er hans Villie i denne Sag. Jeg vilde derfor kunne indskrænke mig hertil, dersom jeg ikke atter idag var i den for mig uforklarlige og besynderlige Nødvendighed at maatte afvise som Ubesøiet og Uberettiget, hvad Ministeren har kastet ud imod mig. Det forekommer mig, at jeg ingensinde kan komme